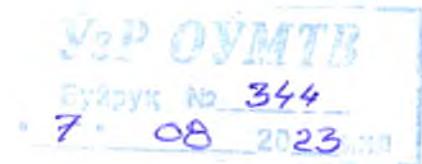

O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligi

*607103000 – Matbaa va qadoqlash jarayonlari texnologiyasi bakalavriat ta’lim
yo‘nalishining malaka talablari*

Toshkent 2023

ISHLAB CHIQILGAN VA KIRITILGAN:

Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti.

Toshkent to‘qimachilik va yengil sanoat instituti.

TASDIQLANGAN VA AMALGA KIRITILGAN:

O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligining
2023 yil «7» 08 dagi 344 - sonli buyrug‘i bilan tasdiqlangan.

JORIY ETILGAN:

O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligi.

Mazkur Malaka talablari “Oliy ta’lim davlat ta’lim standarti. Asosiy qoidalar”,
“Oliy ta’lim davlat ta’lim standarti. Oliy ta’lim yo‘nalishlari va mutaxassisliklari
klassifikatori”, O‘zbekiston Respublikasi Milliy va tarmoq malaka doiralari
(ramkasi), kasbiy standartlar va kadrlar buyurtmachilari takliflariga muvofiq ishlab
chiqilgan va rasmiy meyoriy-uslubiy hujjat hisoblanadi.

O‘zbekiston Respublikasi hududida Malaka talablarini rasmiy chop etish
huquqi O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligiga
tegishlidir.

MUNDARIJA

T/r		bet
1.	6071300 – Matbaa va qadoqlash jarayonlari texnologiyasi ta’lim yo‘nalishining umumiy tavsifi.....	5
1.1	Qo‘llanish sohasi	5
1.1.1	60710300 – Matbaa va qadoqlash jarayonlari texnologiyasi ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha malaka talabining qo‘llanishi.....	5
1.1.2	Malaka talablarining asosiy foydalanuvchilari.....	5
1.2	60710300 – Matbaa va qadoqlash jarayonlari texnologiyasi ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining tavsifi.....	5
1.2.1	60710300 – Matbaa va qadoqlash jarayonlari texnologiyasi ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatining sohalari.....	5
1.2.2	60710300 – Matbaa va qadoqlash jarayonlari texnologiyasi ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining obyektlari.....	6
1.2.3	60710300 – Matbaa va qadoqlash jarayonlari texnologiyasi ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining turlari.....	6
1.2.4	60710300 – Matbaa va qadoqlash jarayonlari texnologiyasi ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrлarning kasbiy vazifalari.....	6
2.	60710300 – Matbaa va qadoqlash jarayonlari texnologiyasi ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrлarning kasbiy kompetensiyalariga qo‘yiladigan talablar.....	8
2.1	Umumiy kompetensiyalar.....	8
2.2.	Kasbiy kompetensiyalar.....	8
2.3.	Umumiy va kasbiy kompetensiyalarni egallashni ta’minlaydigan	

fanlar va amaliyotlarga qo‘yiladigan talablar.....	10
2.3.1. <i>Kvalifikatsiya</i>	11
2.3.2. 60710300 – Matbaa va qadoqlash jarayonlari texnologiyasi ta’lim yo‘nalishi uchun ajratilgan o‘quv fanlari, bloklar bo‘yicha soatlar va kreditlar.....	11
2.3.3 60710300 – Matbaa va qadoqlash jarayonlari texnologiyasi ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha ta’lim dasturining tuzilishi.....	12
Bibliografik ma’lumotlar.....	13
Kelishuv varag‘i.....	15

60710300 – Matbaa va qadoqlash jarayonlari texnologiyasi ta’lim yo‘nalishining tavsifi

60710300 – Matbaa va qadoqlash jarayonlari texnologiyasi ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlar tayyorlash kunduzgi, kechki, sirtqi va masofaviy ta’lim shakllarida amalga oshiriladi. Barcha ta’lim shakllari bo‘yicha o‘qitish kredit-modul tizimi asosida tashkil qilinadi. Kunduzgi ta’limda bakalavriat dasturining meyoriy muddati 4 yil.

1.1. Qo‘llanish sohasi

1.1.1. 60710300 – Matbaa va qadoqlash jarayonlari texnologiyasi (ishlab chiqarish turlari bo‘yicha) ta’lim yo‘nalishi Malaka talablarining qo‘llanilishi.

Malaka talablari 60710300 – Matbaa va qadoqlash jarayonlari texnologiyasi ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlar tayyorlovchi barcha oliy ta’lim muassasalarini uchun talablar majmuini ifodalandaydi.

1.1.2. Malaka talablarining asosiy foydalanuvchilar:

mazkur ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha malaka talablari, o‘quv reja va fan dasturlarini ishlab chiqish va yangilash, ular asosida o‘quv jarayonini samarali amalga oshirish uchun mas’ul hamda o‘z vakolat doirasida bitiruvchilarining tayyorgarlik darajasiga javob beradigan oliy ta’lim muassasasining boshqaruv xodimlari (rektor, prorektorlar, o‘quv bo‘limi boshlig‘i, dekanlar va kafedra mudirlari) va professor-o‘qituvchilar;

ta’lim yo‘nalishining o‘quv rejasi va fan dasturlarini o‘zlashtiruvchi oliy ta’lim muassasasining talabalari;

bakalavriat bitiruvchilarining tayyorgarlik darajasini baholashni amalga oshiruvchi Davlat attestatsiya komissiyalari;

ta’limni boshqarish bo‘yicha vakolatli davlat organlari;

oliy ta’lim muassasalarini moliyalashtirishni ta’minlovchi organlar;

oliy ta’lim tizimini akkreditatsiya va sifatini nazorat qiluvchi vakolatli davlat organlari;

kadrlar buyurtmachilarini va ish beruvchi tashkilot va korxonalar;

oliy ta’lim muassasalariga o‘qishga kirayotgan abituriyentlar, ularning ottonalari va boshka manfaatdor shaxslar.

1.2. 60710300 – Matbaa va qadoqlash jarayonlari texnologiyasi ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining tavsifi.

1.2.1. 60710300 – Matbaa va qadoqlash jarayonlari texnologiyasi ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatining sohalari:

60710300 – Matbaa va qadoqlash jarayonlari texnologiyasi ta’lim yo‘nalishi - “Muhandislik ishi” ta’lim sohasidagi yo‘nalish bo‘lib, umumiy o‘rta, o‘rta maxsus, kasb-hunar ta’limi muassasalarida ta’lim yo‘nalishiga oid fanlarni o‘qitish; O‘zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi va tarmoq ilmiy-tadqiqot

institutlari, davlat boshqaruvi organlari, umumiy o‘rta, o‘rta maxsus kasbiy ta’limning davlat va nodavlat muassasalarida kompleks masalalar bilan bog‘liq kasbiy sohalar majmuasini qamrab oladi.

1.2.2. 60710300 – Matbaa va qadoqlash jarayonlari texnologiyasi ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining obyektlari:

O‘zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi va tarmok ilmiy-tadqiqot institutlarida;

- davlat boshkaruv organlari, o‘rta, o‘rta maxsus kasbiy ta’limning davlat va nodavlat muassasalarida kompleks masalalarni yechish.

-davlat va nodavlat tashkilot, korxona va muassasalar, kompaniyalar (firmalar), ishlab chiqarish birlashmalari va boshqalar;

-mehnatni tashkil etish, mehnat bozorini rivojlantirish va tartibga solish hamda aholi bandligini ta’minalash, aholini ijtimoiy muhofaza qilish, mehnat imunosabatlarini tartibga solish, mehnatni moddiy rag‘batlantirish va muhofaza qilish jarayonlari.

60710300 – Matbaa va qadoqlash jarayonlari texnologiyasi bakalavriat ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bitiruvchilar pedagogik qayta tayyorlashdan o‘tgandan keyin, professional ta’lim muassasalarida ta’limning vakolatli boshqaruvi organlari tomonidan aniqlanadigan umumkasbiy va ixtisoslik fanlarini o‘qitish bo‘yicha pedagogik faoliyati bilan shug‘ullanish huquqiga ega bo‘ladi. Bakalavriatning kasb ta’limi yo‘nalishlari bundan mustasno.

1.2.3. 60710300 – Matbaa va qadoqlash jarayonlari texnologiyasi ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining turlari:

- *ilmiy-tadqiqot;*
- *tashkiliy–boshqaruv;*
- *loyihaviy–konstrukturlik;*
- *axborot-tahliliy faoliyat;*

1.2.4. 60710300 – Matbaa va qadoqlash jarayonlari texnologiyasi ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrлarning kasbiy vazifalari.

60710300 – Matbaa va qadoqlash jarayonlari texnologiyasi ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha Milliy malaka ramkasining 6-malaka darajasi hamda bakalavr kasbiy faoliyatlarining sohalari, obyektlari va turlariga muvofik, bakalavriat bitiruvchisi quyidagi kasbiy vazifalarni bajarishga qodir bo‘lishi lozim:

Ilmiy-tadqiqot faoliyatida:

– respublika va xorijda chop etilgan matbaa va qadoqlash sanoati texnologiyalariga oid ilmiy-texnik axborotlarning ilmiy manbalarini o‘rganish;

– matbaachilik sohasi bo‘yicha ilmiy-tadqiqot ishlarini bajarishda bevosita ishtirok etish;

- mavzu (topshiriq) bo‘yicha ilmiy-texnikaviy ma’lumotlarni yig‘ish, ishlov berish, tahlil qilish va olingan ma’lumotlarni tizimlashtirishda ishtirok etish;
- ilmiy-tadqiqot natijalarini va ishlanmalarni amaliyatga tatbiq etishda qatnashish;
- matbaa ishlab chiqarish va tayyorlash bo‘yicha namunaviy texnologiyalarni tashkil etish;
- matbaa mahsulotlarini ishlab chiqarish sifatini nazorat qilish;
- amaliy faoliyatda zamonaviy axborot texnologiyalari, kompyuter texnikasi va kommunikatsion vositalaridan foydalanish;
- zamonaviy texnologik jarayonlarni qo‘llash;
- ilmiy asoslangan tizimlarni tavsiya etish va foydalanish;
- matbaachilik sohasida ishlab chiqarishni tashkil etish va takomillashtirish bo‘yicha texnologik yechimlarni ishlab chiqish;
- texnika xavfsizligi qonunlariga amal qilish va tabiiy resurslardan unumli foydalanish;
- kasbiy etika kodeksiga rioya qilish.

Tashkiliy-boshqaruv faoliyatida:

- matbaachilik sanoatida mavjud texnologiyalar va texnik vositalaridan samarali foydalanish, ularning ko‘rsatkichlarini baholash va oshirish choralarini ko‘rish;
- matbaachilik sohasida chiqarish texnologik jarayonlarini amalga oshirish uchun zarur bo‘lgan ishlab chiqarish jarayonlari va resurslarini rejalashtirish;
- zamonaviy axborot texnologiyalar tizimidan foydalanish bilan bog‘liq bo‘lgan ishlab chiqarish jarayonlari monitoringi va sifatini baholash uslublari va mexanizmlarini ishlab chiqish;
- ishlab chiqarish jarayonlarining atrof-muhit muhofazasi, yong‘in, texnika va mehnat xavfsizligi talablariga mosligini monitoring qilish;
- kasbga oid muammolar yechimlarini amaliyatga tatbiq etish;
- ijrochilar jamoasi ishini tashkil qilish;
- fikrlar har xil bo‘lgan sharoitda boshqaruv qarorlarini qabul qilish;
- birlamchi ishlab chiqarish bo‘g‘in ishini tashkil qilish va uni boshqarish;
- bajarayotgan faoliyati bo‘yicha ish rejasini tuzish va uni bajarish, nazorat qilish va amalga oshirgan ishining natijalarini baholash.

Loyihaviy-konstrukturlik faoliyatida:

- matbaa mahsulotlarini ishlab chiqarish texnologik jarayonlarini loyihalash, texnologik jarayonlar va mehnatni tashkil etish va ishlab chiqarish jarayonlarini boshqarish;
- matbaachilik texnologiyasi bo‘yicha boshlang‘ich ma’lumotlarni tayyorlash;
- loyihaviy va dasturiy hujjatlarni ishlab chiqish;

- amaliyotda axborot texnologiyalarning xalqaro va kasbiy standartlarini, zamonaviy uslublarni, instrumental va hisoblash vositalarini tayyoragarlik ixtisosligiga mos ravishda qo'llash.

Axborot-tahliliy faoliyatida:

-boshqaruv qarorlarini qabul qilish uchun tashkilotning tashqi va ichki muhit omillari to‘g‘risidagi ma’lumotlarni to‘plash, qayta ishlash va tahlil qilish;

-qaror qabul qilish, faoliyatni rejalashtirish va boshqarish uchun ma’lumot to‘plash, tashkilotning ichki axborot tizimini yaratish va uning ishlashini boshqarish;

-tashkilotning ichki hujjat aylanish tizimini ishlab chiqish va boshqarish, tashkilotlar faoliyatini turli ko‘rsatkichlari bo‘yicha ma’lumotlar bazasini yuritish;

-loyihalar samaradorligini baholash;

-axborot-tahlil faoliyati natijalari bo‘yicha hisobot tayyorlash;

-boshqaruv qarorlarining samaradorligini baholash.

2. 60710300 – Matbaa va qadoqlash jarayonlari texnologiyasi ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavr larning kasbiy kompetensiyalariga qo‘yiladigan talablar

2.1. Umumiy kompetensiyalar:

- davlat siyosatining dolzarb masalalarini bilishi, ijtimoiy-iktisodiy muammolar va jarayonlarni mustaqil tahlil qila olish;

- mantiqiy fikrashchlarni rivojlantirish, to‘g‘ri xulosa chiqarish, matematik madaniyatni shakllantirish;

- xorijiy tillardan birida kasbiy faoliyatiga oid hujjatlar va ishlar mohiyatini tushunishi, tabiiy ilmiy fanlar bo‘yicha kasbiy faoliyati doirasida zaruriy bilimlarga ega bo‘lishi hamda ulardan zamonaviy ilmiy asosda kasb faoliyatida foydalana bilish;

- axborot texnologiyalarini kasbiy faoliyatida qullay bilishi, axborotlarni yig‘ish, saqlash, qayta ishlash va ulardan foydalanish usullarini egallagan bo‘lishi, faoliyatida mustaqil asoslangan qarorlar qabul qila olish;

- yangi bilimlarni mustaqil egallay bilishi, o‘z ustida ishlashi va mehnat faoliyatini ilmiy asosda tashkil qila olish;

- sog‘lom turmush tarzi va unga amal qilish zarurati to‘g‘risida tasavvurga ega bo‘lish.

2.2. Kasbiy kompetensiyalar:

- me'yoriy-huquqiy hujjatlarni izlash, tahlil qilish va o‘zlarining professional faoliyatlarida foydalanish ko‘nikmalariga ega bo‘lish;

- qabul qilingan qarorlarning ijtimoiy ahamiyati nuqtai nazaridan javobgar bo‘lish va tashkiliy va boshqaruv qarorlarini topish qobiliyatiga ega bo‘lish;

- ta’lim yo‘nalishiga muvofiq kasb faoliyati sohalarida erishilgan asosiy

yutuqlar, muammolar va ularning rivojlanish istiqbollari haqida tasavvur hosil qilish;

- muhandislik fizikasi doir uslublar, uning texnikaga oid boshqa fanlar bilan o‘zaro bog‘likligi, o‘rni, mexanika va uning ahamiyati, optika va texnologik uskunalardagi optik qurilmalar, issiqlik texnikasi va uning texnologik uskunalarda qo‘llanishi, elektr tizimlari va ularni qo‘llanishi, fotonika va uning ahamiyati;

- axborot texnologiyalarining texnik tizimlardagi vazifalari, yo‘nalishlari va uslublari, texnik tizimlarda ma’lumotlarni saqlash, qayta ishlash va uzatish usullari, axborot texnologiyalarining zamonaviy texnik vositalari, ma’lumotlarni qayta ishlash dasturlari;

- muhandislik va kompyuter grafikasining yo‘nalishlari va uslublari, geometrik shakllarni analiz va sintez qilish, uch o‘lchamli jismlarni tekislikdagi proyektsiyalarini qurish, geometrik modellashtirish usullarini o‘rganish, kompyuterda modellashtirish usullari;

- metrologiya va standartlashtirish yo‘nalishlari va uslublari, texnologik jarayonlarning omillarini o‘lchashda metrologik ta’midot, o‘lchash vositalarini ko‘rikdan o‘tkazish, omillarni o‘lchash usullari va uskunalarini, standartlarning turlari, standartlarni ishlab chiqish va tasdiqlash tartibi;

- isqtisodiyoti va menejmenti yuzasidan korxona faoliyatini rejalashtirish, moddiy va moliyaviy resurslarni qidirish, korxona faoliyatini boshqarish va ijroni nazorat qilish;

- sanoat ekologiyasi borasida tabiiy resurslardan oqilona foydalanish, atrof muhit ifloslanishini oldini olish, chiqindilarni tozalash, ekologik toza manbaalardan foydalanish;

- maxsus bosma usullari texnologiyasi fanining maqsadi, vazifalari, yo‘nalishlari va uslublari, obyekti va predmeti; maxsus bosma usullarining mohiyati va qo‘llanilishi, fleksografik bosma texnologiyasi, trafaret bosma texnologiyasi, tamponli bosma texnologiyasi, maxsus bosma usullari bosma qoliqlarini tayyorlash, maxsus bosma jarayonlarida sifat nazorati;

- nazariy mexanikaning vazifalari, yo‘nalishlari va uslublari, statika, statikaning aksiomalari, jism muvozanati shartlari, kinematika, asosiy tushunchalar, harakatning kinematik xarakteristikalari, dinamika, dinamikaning aksiomalari, harakat turlari;

- amaliy mexanika bo‘yicha mashina va mexanizmlar nazariyasi, asosiy tushunchalar, kinematik juftlikning erkinlik darajasi, mexanizmlarning kinematik tahlili, mashinalarning dinamik tahlili, materiallar qarshiligining asosiy tushunchalari, real konstruksiya va uning hisoblash chizmasi, ta’sir etayotgan kuchlar va tayanch reaksiyalari, mashina detallari, asosiy tushunchalar, zamonaviy mashinalarga qo‘yiladigan talablar, mashina detallariga ta’sir etayotgan kuchlar, mashina detallarini loyihalash bosqichlari;

- elektrotexnika va elektronikaning yo‘nalishlari va uslublari, elektotexnik qurilmalarning turlari, chiziqli o‘zgarmas tok zanjirlari, sinusoidal o‘zgaruvchan elektr toki zanjirlari, uch fazali elektr zanjirlari, elektr mashinalari va apparatlari, elektron qurilmalar, diskret qurilmalar;

- matbaa va qadoqlash jarayonlari texnologiyasining vazifalari, yo‘nalishlari va uslublari, obyekti va predmeti, matbaa mahsulotlarini ishlab chiqarish ummiy texnologiyasi, noshirlik ishi, nashrlarni bosmaga tayyorlash, bosma jarayonlari, kitob mahsulotlarini tayyorlashda postpress jarayonlari, asosiy matbaa materiallari va ularning qo‘llanishi, mahsulot ishlab chiqarishda asosiy o‘lchov birliklari tizimi;

- prepress texnologiyalari va uskunalarining yo‘nalishlari va uslublari, obyekti va predmeti, bosishgacha bo‘lgan jarayon asoslari, matnli asl nusxalar va ularni qayta ishlash, rasmlli asl nusxalar va ularni qayta ishlash texnologiyasi, rastrlash texnologiyalari, ranglarga ajratish usullari, prepress jarayonlarida ishlatiladigan asosiy va yordamchi uskunalar, jarayonlarning texnologik parametrlarini nazorat qilish va sozlash usullari, prepress jarayonlarida sifat nazorati;

- postpress texnologiyalari va uskunalarining yo‘nalishlari va uslublari, obyekti va predmeti, kitob nashrlarining tuzilishi va umumiy tayyorlash texnologik shakli, postpress jarayonlarida qo‘llanadigan asosiy materiallar, ularning kimyoviy tarkibi va tuzilishi; varaqlarni qirqish, buklash va kitob taxamlarini tayyorlash, muqovalarni tayyorlash va taxlam bilan birlashtirish; postpress jarayonlarida qo‘llanadigan asosiy va yordamchi uskunalar, ularning tuzilishi va ishlash prinsiplari, mahsulot ishlab chiarishni tashkil qilish va asosiy uskunalarni tanlash, postpress jarayonlarini loyihalash asoslari, postpress jarayonlarida sifat nazorati to‘g‘risida ***nazariy bilimlar, amaliy mahorat va ko‘nikmalariga ega bo‘ishi kerak.***

2.3. Umumiy va kasbiy kompetensiyalarni egallashni ta’minlaydigan fanlar va amaliyotlarga qo‘yiladigan talablar.

Talabalar umumiy va kasbiy kompetensiyalar, bilim va ko‘nikmalarni egallashi o‘quv rejasiga mantiqiy ketma-ketlikda kiritiladigan majburiy va tanlov fanlarni o‘zlashtirish, amaliyotlarni o‘tish hamda boshqa o‘quv mashg‘ulot va akademik vazifalarni bajarish yordamida amalga oshiriladi.

Majburiy fanlar - bakalavriat ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bevosita umumiy va kasbiy kompetensiyalarni egallahsga qaratilgan, zarur tayanch bilim va ko‘nikmalarni ta’minlaydigan fanlar majmuasidir.

Tanlov fanlari - ta’lim yo‘nalishi doirasida ixtisoslashuvdan kelib chiqib chuqurlashtirilgan, qo‘srimcha bilim berish, bevosita ixtisosligi uchun zarur kompetensiyalarni kengaytirishga xizmat qiladigan, shuningdek, talabaning shaxsiy qiziqishlari, ijodiy yondashuvlari va iqtidorini qo‘llab-quvvatlashga qaratilgan fanlar majmuasidir.

Ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha quyidagi amaliyotlar o‘tkaziladi:

malakaviy amaliyot - umumkasbiy va ixtisoslik fanlaridan nazariy bilimlarni mustahkamlash va amaliy (ishlab chiqarish) jarayonlari bilan uyg'unlashtirish, tegishli amaliy ko'nikmalar, kompetensiyalar va malakalarni shakllantirishga karatiladi;

2.3.1. Kvalifikatsiya: texnolog, muhandis

2.3.2. 60710300 – Matbaa va qadoqlash jarayonlari texnologiyasi ta'lif yo'nalishi uchun ajratilgan o'quv fanlari, bloklar bo'yicha soatlar va kreditlar:

O'quv fanlari, bloklar va faoliyat turlarining nomlari	Kunduzgi ta'lif shakli uchun fanlarga ajratilgan soat	Ajratilgan kredit
Majburiy fanlar	4530	151
Tanlov fanlar	1620	54
Malakaviy amaliyot	600	20
Yakuniy davlat attestatsiyasi	450	15

2.3.3. 60710300 – Matbaa va qadoqlash jarayonlari texnologiyasi ta'lif dasturishshg tuzilishi:

T.r.	Fanning malakaviy kodi	O'quv fanlari, bloklar va faoliyat turlari	Umumiyl yuklanamaning hajmi, soatlarda	Kredit miqdori	Semestri
1.00		Majburiy fanlar	4530	151	
1.01	O'RT1104	O'zbek (rus) tili	120	4	1
1.02	XT11209	Xorijiy tillar	270	9	1,2
1.03	O'EYT1204	O'zbekistonning eng yangi tarixi	120	4	2
1.04	FAL1404	Falsafa	120	4	4
1.05	DIN1304	Dinshunoslik	120	4	3
1.06	OM11210	Oliy matematika1,2	300	10	1,2
1.07	MFIZ11210	Muhandislik fizikasi1,2	300	10	1,2
1.08	KIM1205	Kimyo	150	5	2
1.09	TTAT1106	Texnik tizimlarda axborot texnologiyalari	180	6	1
1.10	MKG11212	Muhandislik va kompyuter grafikasi1,2	360	12	1,2

1.11	MS1505	Metrologiya va standartlashtirish	150	5	5
1.12	SIM1705	Soha iqtisodiyoti va menejmenti	150	5	7
1.13	EKA1604	Sanoat ekologiyasi	120	4	6
1.14	MBUT1705	Maxsus bosma usullari texnologiyasi	150	5	7
1.15	NM1305	Nazariy mexanika	150	5	3
1.16	AMEX14509	Amaliy mexanika4,5	270	9	4,5
1.17	ETE1305	Elektrotexnika va elektronika	150	5	3
1.18	MQJT13410	Matbaa va qadoqlash jarayonlari texnologiyasi asoslari1,2	300	10	3,4
1.19	PrTU134515	Prepress texnologiyalari va uskunalar1,2,3	450	15	3,4,5
1.20	PTU1456720	Postpress texnologiyalari va uskunalar1,2,3,4	600	20	4,5,6,7
2.00		Tanlov fanlar	1620	54	
2.00		<i>Tanlov fanlar</i>	1620	54	4,5,6,7
		Jami:	6150	205	
		Malakaviy amaliyot	600	20	4,6,8
		Yakuniy davlat attestatsiyasi	450	15	8
		Jami:	1050	35	
		HAMMASI	7200	240	

Bibliografik ma'lumotlar

UDK: 002:651.1/7

Guruh T 55

OKS 01.040.01

Tayanch so'zlar:

kasbiy faoliyat turi, ta'lif yo'nalishi, kasbiy faoliyat obyekti, kasbiy faoliyat sohasi, bakalavriatning asosiy o'quv reja va o'quv dasturlari, profil, o'qib-o'rghanish natijalari, tarmoqlar va sohalar, malaka talablari, bakalavriatning o'quv jarayoni, matbaa mahsulotlari, matbaa va qadoqlash sanoati texnologiyasi, bosishgacha bo'lgan jarayon texnologiyasi, printmedia texnologiyasi, postpress jarayonlari texnologiyasi, matbaa va qadoqlash materiallari, qadoqlash mahsulotlarini ishlab chiqarish texnologiyasi, maxsus bosma usullari texnologiyasi, polimer qadoq, nashriyot mahsulotlari, rastrlash va ranglarga ajratish, spektrodensitometrik nazorat, mustaqil ta'lif, ishlab chiqarish, tashkiliy-boshqaruv faoliyati, malaka amaliyoti, bitiruv malakaviy ishi, davlat attestatsiyasi, o'quv fanlari bloki, oliy ta'lif muassasasi, ta'lif jarayoni, boshqaruv jarayoni, ishlab chiqarish, loyihalash, ilmiy tadqiqot jarayoni.

Ishlab chiquvchilar, kelishilgan asosiy turdosh oliy ta'lim muassasalari
hamda kadrlar iste'molchilari

ISHLAB CHIQILGAN:

Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti

Rector prof. S.M. Turabdjanov

2023 yil «17» 07

Toshkent tehnichilikga yengil sanoat instituti

Rector D.Vahobov

2023 yil «15» 07

M.O'.

KELISHILDI:

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim,
fan va innovatsiyalar vazirligi
huzuridagi Oliy ta'limni
rivojlantirish tadqiqotlari va ilg'or
texnologiyalarni tatbiq etish markazi

Direktor Sh.Yakubov

2023 yil «7» 08

M.O'.

"O'zbekiston" NMIU direktori

B.A.Kambarov

2023 yil «14» 07

M.O'.

Buxoro muhandislik-texnologiya
instituti

Rector v.v.b. M.Sharipov

2023 yil «14» 07

"Kolorpak" MCHJ direktori

M.A.Mirzazmedov

2023 yil «14» 07

M.O'.

Toshkent to‘qimachilik va yengil sanoat instituti
60710300 – Matbaa va qadoqlash jarayonlari texnologiyasi ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha
malaka talablari va o‘quv rejasining ishlab chiquvchilar, turdosh oliy ta’lim
muassasalari va asosiy kadrlar iste’molchilar o‘rtasida

KELISHUV DALOLATNOMASI

Toshkent sh.

“15.07.” 2023 yil

Biz quyida imzo chekuvchilar - Toshkent to‘qimachilik va yengil sanoat instituti rektori D.Vahobov, Buxoro muhandislik-texnologiya instituti rektori M.Sharipovlar birgalikda TTYESIda ishlab chiqilgan quyidagi bakalavriat ta’lim yo‘nalishining malaka talablari va o‘quv rejasi mazmuni bilan tanishib chiqib, kelishuv haqida ushbu dalolatnomani tuzdik:

60710300 – Matbaa va qadoqlash jarayonlari texnologiyasi ta’lim yo‘nalishi

Malaka talablari hamda o‘quv rejani ishlab chiqilishida O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019 yil 8 oktabrdagi “O‘zbekiston Respublikasi oliy ta’lim tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to‘g‘risida”gi 5847-sen farmoni, 2017 yil 20 apreldagi “Oliy ta’lim tizimini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to‘g‘risida” PK,-2909-sen, 2017 yil 27 iyuldagagi “Oliy ma’lumotli mutaxassislar tayyorlash sifatini oshirishda iqtisodiyot sohalari va tarmoqlarining ishtirokini yanada kengaytirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PD-3151-sen, 2018 yil 5 iyundagi “Oliy ta’lim muassasalarida ta’lim sifatini oshirish va ulariing mamlakatda amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlarda faol ishtirokini ta’minlash bo‘yicha qo‘simechha chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi PD-3775-sen Qarorlari va 2023 yil 15 iyundagi “2023/2024 o‘quv yili uchun davlat oliy ta’lim muassasalariga o‘qishga qabul qilishning davlat buyurtmasi parametrlari tog‘risida”gi F-31-sen Farmoyishiga hamda oliy ta’lim sohasini tartibga soluvchi boshqa me’yoriy-huquqiy hujjatlar, shuningdek, xalqaro talablarga asoslanilgan. Mazkur malaka talablari va o‘quv rejalarining ishlab chiqilishida asosiy kadrlar iste’molchilar tomonidan qo‘yilgan talablar ham inobatga olingan. Ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha malaka talablari o‘quv reja va fan dasturlari hamda boshqa hujjatlarni yaratish uchun asos bo‘lib hisoblanadi. Bo‘yinchalik qo‘yilgan malaka talablari va o‘quv rejani o‘rnatilgan tartibda tasdiqqa tayyorlangan.

Toshkent to‘qimachilik va yengil sanoat instituti rektori

D.Vahobov

Buxoro muhandislik-texnologiya
instituti rektori v.v.b.

M.Sharipov

Toshkent to‘qimachilik va yengil sanoat institutida ishlab chiqilgan 60710300 – Matbaa va qadoqlash jarayonlari texnologiyasi ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha oliy ma’lumotli bakalavrlar tayyorlashning tayyorlarlik darajasi va zaruriy bilimlar mazmuniga qo‘yiladigan talablar yangilangan malaka talablari va o‘quv rejasiga

TA Q R I Z

"Ta’lim to‘g‘risida"gi O‘zbekiston Respublikasi Qonunini ijro etish, ta’lim mazmunini tubdan isloh qilish, tayyorlanayotgan kadrlar sifatining pespublikada amalga oshirilayotgan chuqr iqtisodiy va ijtimoiy islohotlar talablariga, shuningdek ta’lim, fan, texnika va texnologiyalar rivojlanishining ilg‘or jahon darajasiga muvofiqligini ta’minalash bevosita malaka talablarining mazmuniga bog‘liq.

60710300 – Matbaa va qadoqlash jarayonlari texnologiyasi ta’lim yo‘nalishining malaka talablari va o‘quv rejasiga O‘zbekiston Respublikasining "Ta’lim to‘g‘risida" qonuni, O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018 yil 5 iyundagi "Oliy ta’lim muassasalarida ta’lim sifatini oshirish va ularning mamlakatda amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlarda faol ishtirokini ta’minalash bo‘yicha qo‘srimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida"gi PQ-3775-sonli hamda O‘zR OTFIVning 2023 yil 9 iyundagi "Oliy ta’limning meyoriy-uslubiy hujjatlarini ishlab chiqish jarayonini takomillashtirish to‘g‘risida"gi 259-sonli buyrug‘i, oliy ta’lim sohasini tartibga soluvchi boshqa normativ huquqiy hujjatlarga hamda xorij tajribalariga muvofiq ishlab chiqilgan.

Bakalavriat ta’lim yo‘nalishi o‘quv rejasiga kredit-modul tizimi asosida shakllantirilgan va kasbiy kompetensiyalariga qo‘yiladigan talablarga muvofiq talabalar majburiy va tanlov fanlarini o‘zlashtirishi, amaliyotlarni o‘tishi va natijada kasbiy faoliyatida zarur bilim, ko‘nikma va malaka kompetensiyalarini egallashini ta’minlovchi mazmunda ishlab chiqilgan.

60710300 – Matbaa va qadoqlash jarayonlari texnologiyasi ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha tuzilgan yangilangan malaka talablari va o‘quv rejasiga xorij tajribasi asosida uyg‘unlashtirilgan, ta’lim oluvechilarda chuqr bilim, mustaqil fikrash, yuksak kasb-kor malakasi shakllanishini ta’minalashga alohida e’tibor qaratilgan, bakalavrarning fanlarni o‘zlashtirish jarayonida tajriba, ko‘nikmalar haimda tasavvurga ega bo‘lish, qo‘yilgan talablarni bilishi va ulardan samarali foydalana olish kabilar to‘g‘ri ko‘rsatilgan. Malaka talablari va o‘quv rejasida fan va texnika oldida turgan dolzarb muanimolarni o‘rganish va ularning ijobiy yechimini izlab topishda zamonaviy uslub va texnologiyalarga, seminar mashg‘ulotlariga, mustaqil bilim olish hamda olingan ma’lumotlarni tahlil qilishga keng o‘rin berilgan.

Malaka talablarini ishlab chiqishda ta’limni demokratlashtirish, insonparvarlashtirish, globallashuv sharoitida o‘ziga xoslikni saqlash va jahon ta’lim makoniga integrallashtirish tamoyillariga amal qilingan. Malaka talablaridagi bloklar bo‘yicha fanlar tarkibi, ularning

o'zaro nisbatlari bitiruvchilarning tanlagan mutaxassisligi bo'yicha olgan nazariy bilimlarini amaliyotda qo'llay olish ko'nikmasini kuchaytirish nuqtai nazaridan qayta ko'rib chiqilgan. Fanlar uchun belgilangan vaqt byudjetining nazariy, amaliy, tajriba, mustaqil ishlar uchun taqsimoti bitiruvchining nazariy bilimlarini mustahkamlash va ularni amaliyotda muvaffaqiyat bilan qo'llash ko'nikmasini shakllantirishga qaratilgan.

Malaka talablari va o'quv rejasini ishlab chiqishda turdosh oliy ta'limga muassasalaining talab va takliflari inobatga olingan.

Xulosa qilib aytganda, 60710300 – Matbaa va qadoqlash jarayonlari texnologiyasi ta'limga yo'nalishi bo'yicha bakalavrler tayyorlash uchun tuzilgan yangilangan malaka talablari va o'quv rejasi oliy ta'limga o'quv jarayonini jahon andozalari darajasiga yetkazishga yo'naltirilgan bo'lib, har tomonlama yetuk mutaxassislar tayyorlashga oid masalalarni o'z ichiga olgan va sifatli tuzilgan, O'zbekiston Respublikasi davlat standartlash tizimi qoidalari talablarini qoniqtiradi hamda uni tasdiqlashni taklif qilaman.

Buxoro muhandislik-texnologiya
instituti rektori v.v.b.

M.Sharipov

**Toshkent to‘qimachilik va yengil sanoat institutida ishlab chiqilgan 60710300 – Matbaa
va qadoqlash jarayonlari texnologiyasi ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha oliy ma’lumotli
bakalavrlar tayyorlashning tayyorgarlik darjasи va zaruriy bilimlar mazmuniga
qo‘yiladigan talablar yangilangan malaka talablari va o‘quv rejasiga**

TA Q R I Z

Toshkent to‘qimachilik va yengil sanoat institutida 60710300 – Matbaa va qadoqlash jarayonlari texnologiyasi ta’lim yo‘nalishi malaka talablarining ishlab chiqilishida O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018 yil 5 iyundagi “Oliy ta’lim muassasalarida ta’lim sifatini oshirish va ularning mamlakatda amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlarda faol ishtirokini ta’minalash bo‘yicha qo‘srimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi PQ-3775-sonli qarori, O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022 yil 21 yanvardagi “To‘qimachilik va tikuv-trikotaj korxonalarida chuqur qayta ishlash va yuqori qo‘silgan qiymatli tayyor mahsulotlar ishlab chiqarishni hamda ularning eksportini rag‘batlantirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PF-53-son Farmoni qoidalari va tamoyillariga amal qilingan.

60710300 – Matbaa va qadoqlash jarayonlari texnologiyasi ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha tuzilgan yangilangan malaka talablari va o‘quv rejası xorij tajribasi asosida uyg‘unlashtirilgan, ta’lim oluvchilapda chuqup bilim, mustaqil fikrlash, yuksak kasb-kor malakasi shakllanishini ta’minalashga alohida e’tibor qaratilgan, bakalavrarning fanlarni o‘zlashtirish jarayonida tajriba, ko‘nikmalar hamda tasavvurga ega bo‘lish, qo‘yilgan talablarni bilishi va ulardan samarali foydalana olish kabilari to‘g‘ri ko‘rsatilgan. Malaka talablari va o‘quv rejasida fan oldida turgan dolzarb muammolarni o‘rganish va ularning ijobiy yechimini izlab topishda zamonaviy uslub va texnologiyalarga, seminar mashg‘ulotlariga, mustaqil bilim olish hamda olingen ma’lumotlarni tahlil qilishga keng o‘rin berilgan.

Malaka talablarini ishlab chiqishda talabaning kelgusida faoliyat olib boradigan obyektlari misolida fan va texnikaning ilg‘or yutuqlaridan foydalangan holda jahon ta’lim makoniga integrallashtirish tamoyillariga amal qilingan. Malaka talablaridagi bloklar bo‘yicha fanlar tarkibi, ularning o‘zaro nisbatlari bitiruvchilarning tanlagan mutaxassisligi bo‘yicha olgan nazariy bilimlarini amaliyatda qo‘llay olish ko‘nikmasini kuchaytirish nuqtai nazaridan qayta ko‘rib chiqilgan. Fanlarni shakllantirishda ularning mazmuni jihatidan izchilligi ta’minalangan bo‘lib, bugungi kun talabidan kelib chiqib yangi fanlar kiritilgan.

Malaka talablari va o‘quv rejasini ishlab chiqishda asosiy kadr iste’molchilar bo‘lgan korxona va tashkilotlarning talab hamda takliflari inobatga olingen.

Xulosa qilib aytganda, 60710300 – Matbaa va qadoqlash jarayonlari texnologiyasi ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlar tayyorlash uchun tuzilgan yangilangan malaka talablari va o‘quv rejası oliy ta’lim o‘quv jarayonini jahon andozalari darajasiga yetkazishga yo‘naltirilgan bo‘lib, har tomonlama yetuk mutaxassislar tayyorlashga oid masalalarni o‘z ichiga olgan va sifatlari tuzilgan, O‘zbekiston Respublikasi davlat standartlash tizimi qoidalari talablarini qoniqtiradi hamda uni tasdiqlashni taklif qilaman.

“O‘zbekiston” NMIU direktori

B.A.Kambarov